

Helse- og omsorgsdepartementet

21.6.2021

Høring – utredning om organisering av luftambulansetjenesten

Vi viser til høringsbrev om utredning av organisering av luftambulansetjenesten, med høringsfrist 25. juni 2021.

Ekspertgruppa har kartlagt tjenesten, spesielt knyttet til de beredskapsmessige utfordringer som oppsto særlig i Nord-Norge ved operatørbytte våren 2018. Operatørbyttet skapte stor usikkerhet knyttet til om akuttmedisinske tjenester ble ivaretatt på forsvarlig måte. I ekspertgruppas rapport beskrives også usikkerheten som oppsto i medisinske fagmiljøer og kommuner i Finnmark. Det ble pekt på at utfordringene i ambulanseflytjenesten etter operatørbyttet våren 2018 skapte usikkerhet og utrygghet både hos helsepersonell og i befolkningen om hvorvidt en akuttmedisinsk tjeneste ville være tilgjengelig når pasientene trengte det. Lang avstand til sykehus og få gode transportalternativer forsterket dette. Lokalt og nasjonalt var det betydelig oppmerksomhet rundt anskaffelsen og operatørbyttet i ambulanseflytjenesten, og høsten 2019 uttrykte leger i Finnmark og Troms stor bekymring i media for at liv kunne gå tapt som følge av den reduserte beredskapen.

Årsakene til at utfordringene oppsto er bl.a. forklart med svakheter i dagens anbudssystem. Bl.a. var det ikke lagt til grunn virksomhetsoverdragelse, noe som var med på å skape usikkerhet blant ansatte på basene knyttet til lønns- og arbeidsbetingelser for det operative personellet. Det ble gjort flere avbøtende tiltak og fra høsten 2019 til utgangen av 2020 har beredskapssituasjonen i luftambulansetjenesten normalisert seg.

Ekspertgruppa er også i mandatet bedt om å utrede modeller for framtidig drift av den operative delen luftambulansetjenesten.

KS har ikke bestemte oppfatninger hvorvidt det bør være to operatører i ambulanshelikoptertjenesten, og om det bør være færre helikoptertyper enn i dag. Det samme gjelder øvrige interne forhold for å forbedre kvalitet, kommunikasjon og informasjonsflyt. KS forutsetter at det legges betydelig vekt på driftssikkerhet og beredskap i en ny anskaffelse, og at framtidige anbud må utformes på måte som reduserer usikkerhet ved operatørbytte til et minimum.

KS er opptatt av at akuttmedisinske og prehospitaltjenester må fungere på en betryggende måte, slik at det ikke skapes usikkerhet rundt denne viktige tjenesten. De store utfordringene som oppsto ved operatørbyttet, var kritiske og må unngås ved framtidige skifter av operatør. KS oppfatter her at de

utfordringene som ekspertgruppa har påpekt med dagens organisering, i stor grad samsvarer med oppfatningen som kom fram blant kommunene da krisen oppstod.

KS mener at tiltakene som ekspertgruppa foreslår, med forbedringer av dagens system, vil kunne bidra til en bedre overgang ved fremtidige bytte av operatør. Forslaget om å ivareta kompetanse og sikre kontinuitet vil være med på å kunne redusere intern uro i forbindelse med anskaffelsesprosesser. KS ser også at en gradvis overføring av baser vil kunne sikre en smidigere overgang mellom operatører. Det er viktig at hele den akuttmedisinske og prehospitale tjenesten med bil-, båt- og luftambulanser fungerer på en trygg og sikker måte for befolkningen.

Med vennlig hilsen

Lasse Hansen
Administrerendedirektør

Helge Eide
Områdedirektør